

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 2. An Deus necessitetur moraliter ad Incarnationem, vel ad vllum aliud obiectum, vbi multa de necessitate morali & de maiori inclinatione quam Deus habet ad vnum obiectum quam ad oppositum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39069

dicor eligere eam ex motu
consilii adeoque mereri.

C A P V T I I.

*An Deus necessitetur moraliter ad
Incarnationem, vel ad vllum
aliud obiectū, ubi multa de ne-
cessitate morali & de maiori
inclinatione quam Deus habet
ad vnum obiectum quàm ad
oppositum.*

35 **C**onstat ex prædictis,
licet Deus operetur
honestissimè, & laudabilissi-
mè, non necessitari tamen ad
obiecta optima, atque adeo ad
Incarnationē, sed liberè fuisse
incarnatū. Insuper negamus in
Deo moralem quoque necessi-
tate quālibet antecedētē erga
obiecta optima, vel erga qu-
cum-

cumque obiectum cōtingens,
quod patet ex ijs, quæ disputa-
uimus in *l. de gratia* super ne-
cessitate morali. Et quidem si
res attentè inspiciatur in nullo
genere rerum datur *optimum*
possibile, ita vt illud idem quod
fit, non possit fieri cum aliqua
circumstantia meliore. quare
si moraliter Deus necessitare-
tur ad optimū necessitaretur
ad chimæram. Neque dicas
Deū necessitari ad genus opti-
mi v. g. ad creationem in ge-
nere. Nam contra, non enim
est maior ratio cur hæc neces-
sitas Dei sistat in aliquo genere
v. c. in creatione vt sic, & non
potius descendat ad aliquam
speciē creationis v. g. ad crea-
tionem includentem Angelos:
& rursus ad creationem inclu-
den-

den-

dentem Angelos talis generis
subalterni; & sic in infinitum
sine vllō termino in quo siste-
ret hæc necessitas; Semper
enim inter ea, ad quæ tu dicis
Deum esse vage necessitatum,
erūt inuenibiles duæ aliæ clas-
ses, altera rerū meliorū, altera
deteriorū, ita vt necessitas illa
moralis Dei non possit sistere
tantū in eo genere vniuersali,
sed debeat excludere classē de-
teriorē & reddere necessariam
classē meliorē, quæ classis rur-
sus erit diuisibilis in alias duas
classes inæqualis perfectionis.
36 Præterea si Deus neces-
siteretur moraliter ad optima
etiam supernaturalia, sequetur
Philosophiā naturalem, adeoque
humanum discursum à Deo
nobis inditum magna ex par-
te

te fallacē esse . Per hunc enim
certificamur physice de non
existentia rerum supernatura-
lium, ac proinde sumus certi
illas esse ex natura sua summē
improbabiles, & admirabiles;
& tamen si Deus esset mora-
liter necessitatus ad Incarna-
tionem, & ad ponendum ordi-
nem supernaturalem, non so-
lum hæc ex natura sua non es-
sent improbabilia, & admira-
bilia, sed potius esset summē
improbabile, & admirabile,
quod non darentur; Perinde
ac esset improbable, & admi-
rabile quod taxilli temerē mil-
lies iacti semper redderent
idem punctum, quod est im-
probabilissimum, quia est mo-
raliter impossibile. Conceden-
dum est tamē in Deo aliquod
fun-

fundamentum ratione cuius
possimus probabiliter credere
eum esse operaturum tali, vel
tali modo. Et quidem cum
probabilitate aliquando maxi-
ma, & ferè excludēte omnem
formidinem. Probatur, nam
alioquin non haberemus fun-
damentum credendi, saluan-
dum potius esse religiosum,
quam Turcam; cum utrum-
que sit æquè liberum Deo.
Item frustrà adhiberemus me-
dia precum, & meritorum ad
aliquid impetrādum, si Deus
æquè antè ac post remaneret
planè indifferens ad id conce-
dendum vel negandum. Præ-
terea omnis ratiocinatio San-
ctorum Patrum qua ex diuina
bonitate colligunt, Deum esse
hoc, vel illo modo operaturum
vel

vel operatum, corrueret si in actu primo proximo Deus esset equè indifferens ad operandum vtrouis modo. neque daretur aliquid per quod Deus magis inclinaretur ad vnam partē, quam ad aliam. Item cōciderent omnia argumenta quæ desumuntur ex diuina prouidentia ad sperandū aliquid à Deo, si cum tota prouidentia diuina essentiali, & cum cæteris omnibus distinctis à decreto executiuo posset vtrumlibet æquè coniungi.

37 Quin etiam, si hoc esset, omnis physica certitudo planè corrueret; non enim daretur aliquod fundamentum ratione cuius crederemus, Deū non esse operaturum miraculosè. Id verò fundamentum in
his

his omnibus casibus dicimus
 esse aliquod liberū decretum
 Dei de plerumque taliter ope-
 rando, ita vt ly *plerumque* ali-
 quando importet qualēcunq;
 excessum, aliquādo magnum,
 aliquando maximum: & se-
 cundum proportionem huius
 excessus quem Deus decreuit,
 inserit ipse Deus nostris men-
 tibus maiorem, vel minorem
 probabilitatem de illa parte.

38 Depēdenter ab huius-
 modi decreto operandi ferē
 semper secundum exigentiam
 causarum naturalium, dedit
 nobis Deus certitudinē illam
 quam vocamus *physicam* de
 futuris effectibus naturalibus.
 Item dependenter à decreto
 faciendi plerūque in futurum
 id quod fecit plerumque tem-
 pore

pore præterito habemus certitudinem moralem quod plerique eorum qui bene vixerunt, benè morientur, & è contrarios quoniam vidimus ita plerumq; huc vsque euenisse. Multa vero ex his diuinis decretis reuelantur nobis in libris scripturæ, qui vocantur *sapientiales*, quorum effata nō semper, sed plerumque sunt vera. & hoc ipsum *plerumq; ita esse*, est de fide; Alia eiusmodi decreta nō reuelantur nobis à Deo immediate sed sunt necessariò prærequisita ad hoc vt Deus possit nos inclinare ad credendam vniuersaliter potius vnam partem, quam aliam. Cum enim Deus ex se sit æquè indifferens ad omnia contingentia, vix possemus rationabilem habere

* N pro

probabilitatem potius de vna parte, quam de alia, nisi illa inclinatio quam experimur in actu primo ad credendam potius vnam partem, quã aliam, supponeret essentialiter aliquid, quo posito necessarium esset, vt Deus illam partem plerumque vellet.

38 Obijci potest: in pura natura nihil esset in nobis essentialiter connexum cum aliqua determinata existentia futura, ac proindè videtur non potuisse tunc dari in hominibus inclinationẽ ad credendũ ex. g. quod cras sol orietur essentialiter connexam cũ decreto Dei volentis ferè semper ortum solis: alioquin illa nostra inclinatio esset essentialiter incompossibilis cũ destructione

ne

ne solis, & mundi; perpetua;
Respondetur tamen etiam in
eo casu eam probabilitatem
posse explicari modo predicto:
potuisset enim Deus facere de-
cretum imperans sibi actum
ex.g. volendi conseruationem
mundi, & perpetuum cursum
solis in omnibus alijs mundis,
possibilibus qui contineren-
tur in aliqua certa colle-
ctione finita sub hac con-
ditione *si hunc, aut illum ex pre-*
dictis mundis creauerit, excepto
vno vagè sumpto ad quem decre-
tum illud conditionale impera-
tum non extendatur; & rursus
decernere absolutè non creare
aliium mundum, quam vnum
ex ea collectione; Positis his
duobus decretis, & posita crea-
tione huius mundi quem de

facto creauit, iam probabilissimum fit hunc mundum conseruādū esse in perpetuū; quia de omnibus mundis creabilibus contentis in illa amplissima collectione excepto vno Deus statuerat hoc decernere; Probabilissimum autem est hunc mundū contineri in illis alijs innumeris, & non esse illū vnum, quem Deus per talem actum imperatum exciperet. Potuit ergo Deus depēdēter ab his decretis inserere nobis hāc rationabilē probabilitatē de futura cōseruatione mūdi, cū qua tamen probabilitate Deus remanebat indifferēs, vt cōiūgeret destructionē huius mundi.

39 Neque dicas, id esse non tam philosophari, quam diuinare; Nos enim non asserimus

rimus

rimus rem ita planè euenturā
in illo casu , sed assignamus
vnum modum ex innumeris
quem potuisset excogitare di-
uina sapientia . Cæterum pro-
cul dubio quidquid occurrit
nostro intellectui, occurrit etiā
diuino . Quocirca non potest
nobis obijci id quod obijcitur
subtilioribus scrutatoribus re-
galiū consiliorū, quod scilicet
ea comminiscātur quę huma-
nis Regibus nūquā in mentē
venerint. Satis est nobis osten-
dere in pura natura po-
tuisse dari totam illam proba-
bilitatem cum vero fundamē-
to; & manente illa definitione
Aristotelica probabile est, quod
plerumque cōtingit, absq; eo quod
Deus per hoc necessitaretur ad
aliquid futurum .